

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๘/ ๙๒๑

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... (๑๕๐).....
รับที่(อีเมล).....
วันที่ 22 ก.พ. 2565 ๑.๑๐ น.

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๑๗
ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของกระทรวงแรงงาน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิรูประบบบำนาญชราภาพ กรณีให้ผู้ประกันตนเลือกได้ระหว่างรับเงินบำนาญหรือเงินบำเหน็จ (ขอเลือก) กรณีให้ผู้ประกันตนนำเงินกรณีชราภาพบางส่วนมาใช้ก่อนมีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์ (ขอคืน) และกรณีให้ผู้ประกันตนนำเงินกรณีชราภาพบางส่วนไปเป็นหลักค้ำประกันการกู้เงินได้ (ขอกู้) อาจไม่สอดคล้องกับหลักการประกันสังคม ที่มุ่งลดความเสี่ยงในกรณีที่ผู้ประกันตนจะมีชีวิตยืนยาวกว่าเงินที่เก็บออมไว้ เงินกองทุนชราภาพนั้นเป็นเงินกองกลางที่สำนักงานประกันสังคมบริหารจัดการไว้ทยอยจ่ายให้กับผู้ประกันตนเมื่อเกษียณอายุ เป็นรายเดือนตราจบวันสุดท้ายของชีวิต การดึงเงินจากกองทุนชราภาพ นอกจากทำให้หลักประกันทางรายได้ยามชราภาพของผู้ประกันตนที่เลือกใช้สิทธิลดลงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อเงินกองกลางและผู้ประกันตนรายอื่น ๆ ในอนาคตอีกด้วย อีกทั้งระบบประกันสังคมเป็นระบบซึ่งสิทธิประโยชน์ได้ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าตามเงื่อนไข (defined benefit) มิใช่ระบบบัญชีออมส่วนบุคคลเพื่อใช้จ่ายยามชราภาพ (defined contribution) ที่ผู้ส่งสมทบมีสิทธิ์ขาดในเงินที่ส่งสมทบไป การอนุญาตให้สามารถนำเงินกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพบางส่วนออกมาใช้ก่อนจึงผิดหลักการของระบบประกันสังคมที่ถูกออกแบบมาให้เป็นระบบ defined benefit มิใช่ระบบ defined contribution

๒. แม้ไม่มีปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ฐานะทางการเงินในอนาคตของกองทุนกรณีชราภาพก็มีความเสี่ยงมากกว่ากองทุนกรณีอื่น ๆ อยู่เป็นทุนเดิมด้วยสำนักงานประกันสังคมจัดเก็บเงินสมทบเพียงร้อยละ ๖ ขณะที่อัตราเงินสมทบที่ควรจัดเก็บเพื่อให้ใกล้เคียงกับต้นทุนที่แท้จริงอยู่ที่ร้อยละ ๑๕.๖๖ ประกอบกับการลดอัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคมหลายครั้งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ รวมทั้งการขอแก้ไขเพิ่มเติมกรณีขอเรียกร้องให้สามารถนำเงินกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพบางส่วนออกมาใช้ก่อน (โดยอาจขอเลือก ขอคืน หรือขอกู้) ตามที่เสนอในร่างพระราชบัญญัติ

/ประกันสังคม...

ประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ครั้งนี้ อาจเป็นเพิ่มปัจจัยเร่งให้เงินกองทุนหมดลงเร็วขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อรัฐบาลต้องนำเงินมาสนับสนุนกรณีกองทุนไม่เพียงพอ เนื่องจากสำนักงานประกันสังคมยังต้องจ่ายสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพให้แก่ผู้ประกันตนตามหลักเกณฑ์ อัตรา และสูตรบำนาญที่ได้กำหนดไว้

๓. การอนุญาตให้สามารถนำเงินกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพบางส่วนออกมาใช้ก่อน โดยอาจขอลือก ขอคืน หรือขอกู้ กองทุนชราภาพจะต้องเปลี่ยนการบริหารจัดการใหม่ เนื่องจากต้นทุนเปลี่ยนและความเสี่ยงเปลี่ยน กองทุนฯ อาจต้องปรับลดสัดส่วนการลงทุนระยะยาว ซึ่งมักจะให้ผลตอบแทนสูงกว่า เป็นการลงทุนระยะสั้นมากขึ้น เพื่อสำรองเงินจ่ายกรณีผู้ประกันตนใช้สิทธิขอลือก ขอคืน หรือขอกู้ นั้นหมายถึงผลตอบแทนรวมจะลดลง ซึ่งจะกระทบกับสมาชิกทุกคน เพราะหากไม่เรียกเก็บอัตราสมทบสูงขึ้น ก็ต้องลดสิทธิประโยชน์ลง

๔. สำนักงานประกันสังคมจึงควรพิจารณาให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ภายใต้ระบบประกันสังคมอย่างเร่งด่วน เพื่อให้กองทุนมีเสถียรภาพ และผู้ประกันตนมีรายได้ยามชราภาพที่เพียงพอ อาทิ (๑) ปรับเพดานเงินสมทบขึ้นสม่ำเสมอตามอัตราค่าจ้างที่สูงขึ้น ให้ระบบมีรายรับมากขึ้นจากผู้มีรายได้สูง และนำมากระจายให้แก่ผู้มีรายได้น้อย (๒) ปรับเงินเดือนที่นำมาคำนวณค่าเฉลี่ยในสูตรเงินบำนาญ ให้ครอบคลุมรายได้ตลอดชีวิตการทำงาน เพื่อความยุติธรรมต่อผู้ที่มีรายได้ไม่แน่นอนในช่วงท้ายของชีวิตการทำงาน และปรับด้วยอัตราค่าจ้างเฉลี่ยของประเทศ เพื่อคิดเป็นมูลค่าจริง ณ อายุที่มีสิทธิรับบำนาญ (๓) ปรับสูตรบำนาญเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ ให้มีสัดส่วนเงินพึงรับของแต่ละช่วงรายได้ที่ต่างกัน โดยกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่ำกว่ามีสัดส่วนพึงรับสูงกว่า (๔) ปรับขึ้นเงินบำนาญตามค่าครองชีพที่สูงขึ้น เพื่อให้มูลค่าที่แท้จริงของเงินบำนาญมีค่าคงที่ และ (๕) ขยายอายุขั้นต่ำที่ขอรับบำนาญได้ ควบคู่กับขยายอายุเกษียณปกติ แบบค่อยเป็นค่อยไป หากผู้ประกันตนขอรับบำนาญก่อนอายุเกษียณปกติ ก็จะได้เงินในสัดส่วนที่ลดลงตามจำนวนปีที่ขอรับก่อนในอัตราที่เป็นธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตนา พิชนันท)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพมนุษย์และสังคม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๔๐๔

โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๒๘๒๗

E-mail: montip@nesdc.go.th